

Wędrowka przez Biblię

Kwartalnik wydawany przez
„Impuls” TWR Polska

nr **43**

od **22.10.2015**
do **01.04.2016**

Nie/pewna przyszłość

Wszyscy jesteśmy ciekawi, co wydarzy się w przyszłości. Jaki będzie świat za dziesięć, dwadzieścia lat? Jak długo będzie trwać nasze życie? Jak potoczą się dzieje naszej rodziny, naszego narodu, całej ludzkości?

Człowiek zawsze zadawał sobie takie pytania i szukał odpowiedzi. Dzisiaj nie jest inaczej. Ludzie chcą „podejrzyć” przyszłość, dowiedzieć się, co ich czeka. Listy apostoła Pawła do Tesaloniczan w jakiejś mierze zajmują się tą sprawą.

To takie niezwykle, że w naszym współczesnym świecie, ukształtowanym w dużej mierze przez chrześcijaństwo, niewielu ludzi szuka odpowiedzi u Boga. A przecież tylko On zna przyszłość. On – Stwórca świata, Pan historii. Dlaczego nie chcemy Go słuchać? Może jednak warto?

Nadarza się okazja. On, rzeczywisty autor Biblii, przemawia przez proroków odsłaniających nam przyszłość taką, jaką będzie ona naprawdę. Wsłuchajmy się w poselstwo Izajasza, Jeremiasza. To wielcy, prawdziwi prorocy, ukazujący nam niezwykle Boże plany, wyroki, obietnice. Zdumiewające jest, jak wiele mówią o Mesjaszu-Zbawicielu, który miał nadejść setki lat później, a którego kolejną pamiątkę narodzin obchodzić będziemy wkrótce!

Życzymy Wam błogosławionego czasu Adwentu i Świąt Bożego Narodzenia, obecności Jezusa w całym nadchodzącym roku.

To, że powróci, jest pewne tak jak to, że się narodził. On jest ten sam wczoraj, dzisiaj i na wieki!

Listy od słuchaczy z Polski południowej

Dziękuję za list. Szczerze mówiąc, już myślałem, że nie otrzymam od Was kolejnego listu, dlatego bardzo się cieszę. Jak wiecie, przebywałem w ZK; tam miałem 4 razy w tygodniu spotkania kościoła, a teraz zostałem przeniesiony na terapię alkoholową. Tu nie mamy spotkań. Jest ciężko, bo mam tu tylko jedną osobę wierzącą i muszę bardzo się pilnować, żeby nie wpaść znów w jakieś niedobre sprawy. Mimo to, dziękuję Bogu każdego dnia, że tutaj jestem i czuję obecność Bożą i prowadzenie Boga. Moje życie z Jezusem zaczęło się w 2005 r. Wyszedłem z ZK i zacząłem pić. Nie wiem jak to się stało, ale podeszli do mnie ludzie i zaczęli mi mówić o Jezusie. Byłem kompletnie zalany, nie wiedziałem, co się dzieje. Następnego dnia obudziłem się z 1,5 l wódki w ręku i wylałem ją, nie chciałem już pić. Spotkałem znów tych ludzi, głosili mi i poszedłem za Bogiem. Byłem na odwyku, ale któregoś dnia poszedłem z kolegą na piwo i to był błąd. Znów zacząłem pić. Dziś jestem znów wolny i wiem, że muszę pracować nad sobą, ale wiem, że mam Boga, który mnie zmienia. Pozdrawiam Was i błogosławię.

Wielkie i serdeczne dzięki za Wasz list! Miałem ostatnio wizytę mamy, godzinną. Było bardzo przyjemnie – zaczęliśmy od modlitwy. Cieszę się bardzo. Jestem teraz na 2 oddziale. Wszystko jest dobrze, gdy ma się intymną relację z Jezusem. Ostatnio mieliśmy tu chrześcijańskie spotkanie. Były pieśni, modlitwa. To było super doświadczenie. Jeszcze takie będą. Pozdrawiam.

List do Kolosan

List do Kolosan jest jednym z czterech listów apostoła Pawła zwanych więziennymi. Należą do nich: List do Efezjan, Filipian, Kolosan i bardzo krótki, osobisty list do Filemona. Łączy je to, że zostały napisane przez apostoła w czasie jego pobytu w więzieniu.

Gdy porównujemy List do Kolosan i List do Efezjan, zauważamy ich duże podobieństwo. Oba listy nauczają o Chrystusie i o Kościele. List do Efezjan koncentruje się jednak na opisie Kościoła jako żywego organizmu, którego głową jest Chrystus. Natomiast List do Kolosan ukazuje przede wszystkim samego Chrystusa, czyli ową głowę Kościoła. Znajdujemy w tym Liście obraz pełni boskości Chrystusa.

Okoliczności powstania Listu

List do Kolosan został napisany przez apostoła Pawła w czasie jego pierwszego uwięzienia w Rzymie, które przypada na lata 61–63 po Chrystusie. Współpracownik apostoła, Epafras, opiekujący się wspólnotą w Kolosach, przywiózł uwięzionemu Pawłowi niepokojące wieści o pojawieniu się w Kolosach błędnej nauki, atakującej całkowitą wystarczalność i wyjątkowe zwierzchnictwo Jezusa Chrystusa. Wbrew przekazanej Kolosanom nauce apostołskiej pojawiły się tam dążności judaizujące, czyli nawroty do praktyk Starego Testamentu, a także zaczęła się tam kształtować nauka nosząca cechy gnozy.

Gnoza chrześcijańska ukształtowała się w pełni jako herezja dopiero w II w. n.e. Jej elementy występowały jednak już dużo wcześniej, m.in. w myśli greckich filozofów. Stąd naukę jaka pojawiła się w latach sześćdziesiątych I w. n.e. w Kolosach określa się często jako „prognozę”. Nauka ta jak gdyby ograniczała Ewangelię,

czyniąc ją dostępną jedynie dla wąskiego grona wybranych. Głosiciele tej błędnej nauki twierdzili, że prostota Ewangelii wymaga „dodatku” w postaci głębszej wiedzy filozoficznej; że potrzebne jest opanowanie tajemnej wiedzy, niezbędnej do uwolnienia człowieka z niewoli żywiołów świata. Snuto pseudofilozoficzne spekulacje na temat bytów pośrednich między Bogiem a człowiekiem. Przesadnie akcentowano znaczenie sił demonicznych i aniołów. To wszystko prowadziło do podważania wyjątkowej roli Jezusa Chrystusa jako jedyne go rzeczywistego pośrednika pomiędzy Bogiem a człowiekiem.

Apostoł Paweł natychmiast zareagował na niepokojące wieści przyniesione mu przez Epafrasa. Uważał, że łatwiej jest zapobiegać niż leczyć. W liście stara się więc uchwycić zło, zanim zacznie się szerzyć jak epidemia.

Miasto Kolosy, położone we Frygii, w dolinie Likosu, sąsiadowało z wielkimi metropoliami – Laodyceą i Hierapolis. Gdyby tu rozwinęła się nauka fałszywych nauczycieli z Kolosów, zagrożony herezją byłby cały wczesny Kościół chrześcijański. I tak powstał List do Kolosa – list, który tak jak żadne inne pismo apostołskie ukazuje pełnię boskości Jezusa Chrystusa.

Główne przesłanie Listu

List do Kolosan ukazuje bezwzględne pierwszeństwo Jezusa Chrystusa, Jego Boską godność, Jego całkowitą wystarczalność i zupełność. Poprzez Niego i dla Niego wszystko zostało stworzone i ugruntowane. Jest On obrazem niewidzialnego Boga, mieszka w Nim cieleśnie cała pełnia boskości. W Nim ukryte są wszelkie bogactwa pełnego zrozumienia. Dokonane przez Niego dzieło odkupienia znajduje swoje przedłużenie w Kościele pojętym jako Ciało Chrystusowe, którego On jest Głową.

Struktura Listu

List do Kolosan możemy podzielić na dwie części: doktrynalną, czyli dogmatyczną oraz moralną, czyli praktyczną. Część doktrynalna obejmuje pierwszy i drugi rozdział Listu i ukazuje pełnię Boskości Chrystusa, Jego bezwzględny prymat, unikalność Jego Osoby i zupełność Jego dzieła. Część druga, praktyczna, obejmująca rozdział trzeci i czwarty, mówi o najważniejszych zasadach moralności chrześcijańskiej, o obowiązku i przywileju nowego życia w Chrystusie.

Dzięki wierze możemy prowadzić życie „ukryte w Chrystusie”, możemy czerpać z Jego pełni, być częścią Jego Kościoła, Ciała Chrystusowego. Tak jak w Chrystusie manifestuje się pełnia boskości, pełnia wspaniałości, doskonałości i miłości Bożej, tak w naszym życiu powinna przejawiać się Chrystusowa pełnia, piękno, miłość... List do Kolosan uświadamia nam właśnie to Boże wezwanie, Boże zamierzenie dla nas.

List od słuchacza z Polski południowo-zachodniej

Dziękuję Wam za list i za korespondencję. Jak najbardziej jestem na TAK. Przysyłajcie mi kolejną literaturę. Bardzo pragnę rozwoju w Duchu. Mam 38 lat. Tematy chrześcijańskie interesowały mnie od dawna. Chodziłem na spotkania zborów od 2007 r. Uczęszczałem na nabożeństwa i małe grupki. Niestety kradzieże i grzech spowodowały, że odszedłem od nich. Poznałem cudowną kobietę i mam z nią dziecko. Ufała mi bezgranicznie, kryła mnie. Nazbierało się tego trochę. Pewnego dnia, kiedy wszyscy spali, pomodliłem się do Boga, aby mnie ratował. Błagałem Boga, aby wziął moje życie w Swoje ręce. Czy napełniły się łzami. Odpowiedz przyszła rano – przyszła policja i zabrała mnie do więzienia. Moja żona z córeczką zostały w domu i są w bardzo trudnej sytuacji. Piszę do różnych fundacji o pomoc dla nich. Proszę, pomóżcie mi też.

Księga Izajasza

Księga Izajasza jest pierwszą wielką księgą prorocką, otwierającą profetyczną część Starego Testamentu. Nie znaczy to, że prorocтва biblijne rozpoczęły się wraz z pojawieniem się Izajasza. Już Mojżesz był przecież prorokiem. W Pięcioksięgu znajdujemy niezwykle ważne prorocтва Mojżesza. Jednak począwszy od Księgi Izajasza w całej końcowej części Starego Testamentu treści profetyczne wyraźnie dominują.

Wstęp do ksiąg prorockich

Autorami ksiąg prorockich byli mężowie powołani przez żywego Boga do wypełnienia zadania przekazywania Jego woli ludowi izraelskiemu, w czasie gdy lud ten oddalił się od Pana, gdy królowie i kapłani okazali się nieposłuszni Bogu.

Księgi prorockie zawierają elementy historii, poezji i prawa, ale ich główną treścią jest przesłanie profetyczne. Wszyscy autorzy ksiąg – począwszy od Izajasza po Malachiasza – byli prorokami żywego Boga. Dzisiaj dokonujemy podziału na tzw. proroków wielkich i małych, kierując się zazwyczaj objętością poszczególnych ksiąg, ale w zasadzie powinniśmy stwierdzić, że wszyscy autorzy byli wielkimi, prawdziwymi prorokami Pana. Mężowie ci przekazywali Słowo Boże w Bożym autorytecie, zapowiadając także przyszłe wydarzenia, sięgające zarówno w przyszłość bardzo odległą, eschatologiczną, jak i bliską, im współczesną. W Pięcioksięgu Mojżeszowym znajdujemy słowa określające, kto może być uznany za proroka Boga żywego. W Księdze Powtórzonego Prawa, czyli V Księdze Mojżeszowej, czytamy: „Jeśli który prorok odważy się mówić w moim imieniu to, czego mu nie rozkazałem, albo wystąpi w imieniu bogów obcych – taki prorok musi ponieść śmierć. Jeśli pomyślisz w swym sercu: A w jaki sposób poznam słowo, którego

Pan nie mówił? Gdy prorok przepowie coś w imieniu Pana, a słowo jego będzie bez skutku i nie spełni się, znaczy to, że tego Pan do niego nie mówił, lecz w swej pysze powiedział to sam prorok. Nie będziesz się go obawiał” (18, 20–22).

Jest to prosta i jasna wypowiedź, definiująca, kogo można nazwać prorokiem żywego Boga: tylko tego, kogo przepowiednie zawsze się spełnią. Prorocy Starego Testamentu przepowiedzieli wiele wydarzeń, które wypełniły się jeszcze za ich życia, co dowiodło ich wiarygodności i autentyczności Bożego posłannictwa. Na przykład prorok Izajasz zapowiedział, że król Sennacheryb nie zdobędzie Jerozolimy i poniesie sromotną klęskę, jego potężna armia zostanie zdziesiątkowana. Tak się stało, co więcej, wypełniły się wszystkie szczegóły przepowiedni Izajasza odnośnie okoliczności oblężenia Jerozolimy i odwrotu wojsk Sennacheryba. Dla ludzi współczesnych Izajaszowi był to dowód autentyczności jego prorockiego powołania. Z kolei my, żyjąc kilkadziesiąt stuleci później, możemy obserwować spełnianie się długoterminowych prorocत्व Izajasza, takich jak zapowiedź narodzin Mesjasza - Chrystusa.

Księgi prorockie wypełnione są po brzegi zarówno krótko-, jak i długoterminowymi prorocत्वami. Wiele z tych prorocत्व już się wypełniło, wiele dotyczy bliższej lub dalszej przyszłości. Obserwując setki wydarzeń, będących wypełnieniem się prorocत्व ST na przestrzeni historii, możemy być pewni, że prawdziwe są również prorocтва, które dopiero mają się wypełnić, np. zapowiedź drugie-

Pracę naszą można wspierać modlitwą
oraz finansowo poprzez wpłaty na nasze konto:

PKO BP IV Oddział Wrocław
Nr r-ku: 05 1020 5242 0000 2702 0020 4313

go przyjścia Chrystusa. Każdy uczciwy, myślący człowiek może obserwować fakt wypełniania się setek proroctw biblijnych i dzięki temu przekonać się, jak wiarygodne jest Pismo Święte, zawierające natchnione Słowo Boga.

Dla zilustrowania tej prawdy spróbujmy sobie wyobrazić, że mamy przewidzieć pogodę na dzień przypadający dokładnie za miesiąc. Możemy zapowiedzieć, że będzie padać i jest to prawdopodobne w 50%, bo równie prawdopodobne jest to, że będzie pochmurno i deszczowo, jak to, że będzie świecić słońce. Przypuśćmy jednak, że naszym zadaniem jest przewidzieć, czy opady, jeśli wystąpią, będą miały charakter przelotny czy ciągły, czy będą intensywne czy słabe, czy będzie to deszcz ciepły czy zimny... Za każdym razem przy podaniu coraz większej liczby szczegółów prawdopodobieństwo sprawdzenia się naszej przepowiedni będzie maleć, aż stanie się bliskie zeru. Powiedzmy, że naszym zadaniem byłoby podanie trzystu szczegółowych informacji odnośnie przewidywanego wydarzenia – nikt z ludzi nie jest w stanie podać tak dokładnej, złożonej przepowiedni. Jedyne Duch Boży może przekazać nam niezwykle szczegółowe okoliczności przyszłego wydarzenia.

I tak się stało w przypadku przyjścia na Ziemię Jezusa Chrystusa. Pismo Święte zawiera ponad trzysta proroctw dotyczących pierwszego przyjścia Jezusa na świat; ponad trzysta szczegółowych proroctw, które wypełniły się w sposób literalny, gdy w Betlejem narodził się Boży Syn. Dlaczego Bóg przekazał nam aż tyle proroctw opisujących przyjście na świat Jezusa Chrystusa? Bo to wydarzenie jest ogromnie ważne, jest to najważniejsze wydarzenie w historii ludzkości, w dziejach świata.

Ludzie, którzy znali Stary Testament, Izraelici, powinni rozpoznać w Jezusie Chrystusa – Mesjasza zapowiadanego przez proroków. Niestety z powodu nieposłuszeństwa, oddalenia się od Pana i zachowywania jedynie powierzchownej, obrzędowej poboż-

ności, z powodu zarozumiałstwa, braku pokory, pozornie bardzo religijni Izraelici odrzucili Bożego Syna. Oczywiście nie wszyscy, bo przecież apostołowie i tysiące pierwszych wyznawców Chrystusa było Izraelitami.

W wypowiedziach proroków wiele jest napomnień i ostrzeżeń, wezwań do pokuty, do upamiętania się i ukorzenia przed Bogiem skierowanych do ludu izraelskiego. Prorocy piętnowali grzech pychy i niewiary, obnażali brak miłości, dobroci i wzywali do nawrócenia się, do otwarcia serc i umysłów przed Bogiem. Widzieli zło, obłudę, pychę ludzkich serc, informowali o konieczności gruntownej odnowy, szczerego zwrócenia się ku Panu. Ogień sądu i łzy rozpaczy, ciemna noc grzechu i rozdzierające światło Dnia Pańskiego mieszają się w wizjach proroków, którzy patrząc w przyszłość, dostrzegali nadchodzący sąd Boży i poprzez noc upadku, nieposłuszeństwa, grzechu wyglądali ku światłości nadchodzącego Zbawiciela.

Apostoł Piotr napisał w swoim pierwszym Liście: „To właśnie zbawienie było treścią dociekań i poszukiwań proroków, którzy zapowiadali wam dar łaski w przyszłości. Starali się oni wy badać, jaką to osobę i jakie okoliczności wskazuje obecny w nich Duch Boży, zapowiadając cierpienia Chrystusa i następujące po nich uwielbienie” (1, 10–11).

Głos proroków był głosem Boga. Prorocy byli tylko ludźmi, jak my, ale z natchnienia Ducha Świętego przekazywali Słowo Boże, wolę świętego Boga. Apostołowie w pełni potwierdzili autorytet proroków Starego Testamentu. Na przykład w Drugim Liście Apostoła Piotra czytamy: „Nie dajcie posłuchu mitycznym wymysłom. Zapowiadaliśmy wam pełne potęgi przyjsie Jezusa Chrystusa, naszego Pana; byliśmy bowiem naocznymi świadkami jego wielkości. Otrzymał on od Boga cześć i chwałę, gdy rozległ się pełen dostojenstwa głos Najwyższego: To jest mój ukochany Syn, którego wybrałem. My też słyszeliśmy ten głos z nieba, gdy byliśmy

z nim na tej świętej górze. Mamy zatem potwierdzenie prorockiego słowa; wy zaś dobrze czynicie, chroniąc je jak świecę, palącą się w ciemnym miejscu, aż zaświta dzień i jutrzeńka zajaśnieje w waszych sercach. Przede wszystkim pamiętajcie, że nie można zapowiedzi prorockich tłumaczyć według własnych zapatrywań. Nigdy bowiem prorocstwo nie pochodziło z woli ludzkiej, ale głosili je ludzie Boży, natchnieni Duchem Świętym” (1 P 16–21).

Prorok Izajasz

Izajasz, podobnie jak większość proroków, podaje niewiele informacji o sobie samym. Wiemy jednak, z początkowych słów jego księgi, że jego działalność przypadała na okres panowania judzkich królów: Uzjasza, Jotama, Achaza i Hiskiasza, zwanego też Ezechiaszem. Czas, w którym przyszło żyć i działać Izajaszowi, był trudnym okresem w historii Izraela. Królestwo Północne już nie istniało, dziesięć plemion izraelskich znalazło się w niewoli asyryjskiej, a u północnych granic Judy gromadziły się potężne wojska Asyrii, szykujące się do podbicia Jerozolimy. Niemniej Królestwo Południowe jeszcze istniało, a Uzjasz i Hiskiasz byli dobrymi, bogobojnymi przywódcami, jednymi z najlepszych, najbardziej wartościowych królów w dziejach Judy. O historycznych okolicznościach służby Izajasza dowiadujemy się z rozdziałów od 36 do 39 jego księgi, gdzie prorok opisuje oblężenie Jerozolimy przez wojska asyryjskie. W pozostałej części księgi Izajasz nie wspomina o sobie, pozostaje w cieniu, wskazując na tego, który nadchodzi, tego, który stanie się światłością świata.

Jeszcze jedną informację o Izajaszu znajdujemy w początkowych słowach księgi. Dowiadujemy się, że jego ojcem był Amos, różny od proroka, autora Księgi Amosa. Izajasz pochodził ze znakomitej rodziny jerozolimskiej. Przypuszcza się, że był spokrewniony z rodziną królewską, a więc z rodem Dawida, choć nie ma na to

dowodów.

Dzisiejsi uczeni często dzielą Księgę Izajasza na trzy części, twierdząc, że jest ona dziełem trzech autorów: tzw. Proto-Izajasza, Deutero-Izajasza i Trito-Izajasza. Jest to jednak tylko hipoteza. Różnice stylistyczne czy tematyczne nie dowodzą różnego autorstwa. Zwoje odnalezione w Qumran nad Morzem Martwym wskazują na Izajasza jako jedną osobę.

Izajasz urodził się ok. r. 765 przed Chrystusem. Był obdarzony wielkimi zaletami ducha, inteligencją i silną wolą. Bóg powołał go na proroka w r. 739 p.n.e., we wspaniałej wizji w świątyni, o czym czytamy w 6 r. Księgi. Spełniał powierzona mu przez Boga misję ponad 40 lat, współcześnie z prorokiem Micheaszem. Według tradycji żydowskiej poniósł męczeńską śmierć za bezbożnego króla Manassesa, w VII w. przed Chrystusem. W każdym razie ślady działalności Izajasza giną po najeździe na Jerozolimę Sennacheryba w r. 701. Izajasz był żonaty i miał dwóch synów, którym z rozkazu Boga nadał imiona symboliczne, zawierające prorocze zapowiedzi. Imię samego Izajasza także niesie proroczą treść. W języku hebrajskim „Jeszaja” znaczy „Zbawieniem jest Jahwe” albo „Jahwe, zbaw!”.

Poselstwo Izajasza

Izajasz stale przypominał, że Bóg sam jest zbawieniem Izraela i dlatego naród wybrany powinien tylko w Nim pokładać całą swoją nadzieję, całą ufność. Nawoływał do upamiętania, do poprawy z grzechów, zapowiadał zagładę królestwa Izraela i Judy jako karę za niewierność Bogu (r. 6). Brał czynny udział w życiu politycznym swego kraju, swoje prorocze mowy i utwory poetyckie wiązał z wypadkami historycznymi. Walczył o dobre obyczaje w życiu publicznym i prywatnym. Piętnował pychę wyższych sfer społeczeństwa judzkiego, obnażał niemoralność, zbytek, wyzysk

klas niższych, występował przeciwko niesprawiedliwości sądownictwa, przeciwko praktykom wróżbiarskim oraz przeciw zewnętrznej, płytkiej formalno-obrzędowej pobożności. Wzywał do prawdziwej odnowy, do prawdziwego zwrócenia się ku Panu, do szukania u Niego ratunku, zbawienia. Zapowiadał klęskę narodu, zawsze jednak obiecywał ocalenie małej części, zdrowej „reszty” Izraela, z której się odrodzi nowy, święty naród.

Izajasz walczył o to, by w Izraelu uznawano i czczono jedyne żywego Boga, Jahwe. Zwalczał wszelkie inne kultury, wierzenia, podobnie jak dawniej, za króla Achaba, walczył o czystość wiary prorok Eliasz. Stąd Izajasz określa się jako proroka wiary, proroka, kaznodzieję i teologa jedyne, prawdziwego, najświętszego Boga. Izajasz chwali świętość i sprawiedliwość Boga, sławi jego stwórczą wszechmoc, wszechwiedzę i wszechobecność, wielkość i chwałę, mądrość i miłość do ludzi.

Izajasz jest wielkim poetą biblijnym. Jego wypowiedzi cechuje bogaty język, wspaniały styl, piękno obrazowych wyrażen i porównań. Zgodnie uznaje się Izajasz za pierwszego wśród proroków, ze względu na wielkość jego dzieła, doniosłość teologii i bogactwo prorocत्व mesjańskich. Izajasz jest największym prorokiem mesjańskim. Według jego prorocत्व Mesjasz – „Emanuel” („Bóg z nami”) narodzi się z dziewicy, otrzyma imię: Cudowny Doradca, Bóg Mocny, Odwieczny Ojciec, Książę Pokoju (9, 5). Będzie potomkiem Dawida, królem, sprawiedliwym i pełnym darów Pana (11, 1).

W pieśniach o Słudze Pana Izajasz przekazuje dalsze cechy Mesjasza: będzie On pokornym głosicielem prawdy, światłością i przymierzem dla narodów, a nade wszystko będzie prorokiem-męczennikiem, który swoimi cierpieniami i śmiercią zastępczą zapłaci za grzech ludzi, pojedna ich z Bogiem, a stawszy się Zbawicielem, uzyska wieczną chwałę dla siebie i dla wszystkich tych, którzy Mu uwierzą, zaufają. Żaden z proroków ST nie przedstawił tak dokład-

nie osoby Mesjasza i charakteru jego Królestwa jak Izajasz. W prorocत्वach Izajasza zawarty jest wiele prawd objawionych w Nowym Testamencie. Znajdujemy tu już na przykład w pełni ukształtowaną naukę o usprawiedliwieniu z wiary przez łaskę. Z całą pewnością możemy nazwać Izajasza, w ślad za Hieronimem, „Ewangelistą wśród proroków”.

Charakterystyka księgi

Dostrzegalne jest pewne zadziwiające podobieństwo budowy Księgi Izajasza do sposobu skonstruowania całej Biblii. Biblia składa się z 66 ksiąg, Księga Izajasza – z 66 rozdziałów. W Biblii 39 ksiąg należy do Starego Testamentu, w Księdze Izajasza 39 rozdziałów przedstawia Boga jako sprawiedliwego Prawodawcę. Nowy Testament składa się z 27 ksiąg, w Księdze Izajasza 27 rozdziałów mówi o Bożej łasce, Bożym zbawieniu.

Izajasz jest cytowany w Nowym Testamencie aż 85 razy. Spośród 27 ksiąg NT, 20 zawiera cytaty z Księgi Izajasza; 12 ksiąg NT zamieszcza dosłowne cytaty – fragmenty prorocत्व Izajasza. Często słowa Izajasza są przywoływane w NT po to, by podkreślały znaczenie i doniosłość przyjścia na świat Mesjasza, Jezusa Chrystusa.

Historyczna część Księgi Izajasza, obejmująca rozdziały 36–39, stanowi rodzaj interludium. W przeciwieństwie do części pierwszej i trzeciej, jest pisana prozą; autor zmienia styl, a nawet język, by zarejestrować bieg historii.

Część trzecia, końcowa, obejmuje rozdziały 40–66 i zawiera niezwykle prorocтва zapisane językiem wspaniałej poezji. W części pierwszej (r. 1–35) czytamy o Bogu jako Prawodawcy i Sędzim. Natomiast trzecia, końcowa część opiewa łaskawość, miłosierdzie Boga, ukazuje nadchodzące cierpienie i przyszlą chwałę.

Podkreślmy jeszcze jeden fakt. W Księdze Izajasza znajduje się wiele proroctw, które dotyczyły wydarzeń historycznych współczesnych Izajaszowi. Na przykład gdy wojska asyryjskie otoczyły Jerozolimę, Izajasz wypowiedział śmiało proroctwo: „Tak mówi Pan o królu asyryjskim: Nie wejdzie on do tego miasta ani nie wypuści tam strzały, nie nastawi przeciw niemu tarczy ani nie usypie wału. Drogą tą samą, którą przybył, powróci, a do miasta tego nie wejdzie” (37, 33). To proroctwo wypełniło się całkowicie. Czytamy dalej w 37 rozdz. Księgi Izajasza: „Wyszedł Anioł Pański i pobił w obozie Asyryjczyków sto osiemdziesiąt pięć tysięcy. Rano, gdy trzeba było wstawać, wszyscy oni byli martwi. Sennacherib więc, król Asyrii, zwinął obóz i odszedł” (37, 36).

Izajasz wypowiedział także proroctwa, które nie wypełniły się za jego życia, ale spełniły się później i dla nas są już faktami historycznymi. Przykładem może być proroctwo o losie starożytnego miasta Babilon. Izajasz zapowiedział: „Wtedy Babilon, perła królestw, klejnot, duma Chaldejczyków, stanie się jak Sodoma i Gomora, gdy ją Bóg wywrócił. Nie będzie nigdy więcej zamieszka-
kany ani zaludniony z pokolenia w pokolenie. Nie rozbije tam Arab namiotu ani pasterze nie staną na postój. Dziki zwierz tam mieć będzie swe leże, sowy napełnią ich domy, strusie się tam zagnieżdżą i kozły będą harcować. Szakale nawoływać się będą w ich pałacach i hieny wyjąć w ich przepysznych budowlach. Godzina jego się zbliża, jego dni nie będą przedłużone (13, 19–22). Także to proroctwo wypełniło się całkowicie. Po wielkim Babilonie pozostały ruiny. Wielkie miasto, które za dni Izajasza tętniło życiem, jest dzisiaj miejscem wymarłym.

To tylko dwa przykłady wielu proroctw, o których wypełnieniu będziemy mówić w czasie audycji poświęconych Księdze Izajasza.

Języki, w których nadawana jest
„Wędrownka przez Biblię”

angielski, arabski, bengalski,
berbeski, burmański, cebuano,
CheChewa, chorwacki, czeski, czua,
duński, farski, francuski, gujarati,
hebrajski, hinduski, hiszpański,
indonezyjski, japoński, kanadyjski,
kantonezyjski, koreański, kurdyjski,
malezyjski, mandaryjski, marathi,
navaho, nepalski, norweski,
ormiański, oryjski, polski,
portugalski, quichua, rosyjski,
serbski, suachili, szwedzi, tai,
tamilski, telugu, turecki, ukraiński,
węgierski, włoski, zulu.

**Kochani Słuchacze TWR
czekamy na Wasze listy!**

Jak odbieracie nasze audycje?

**Co one wnoszą
do Waszego życia?**

W miarę możliwości postaramy się odpowiedzieć na każdy list i kontynuować nawiązaną w ten sposób relację. Na życzenie wysyłamy bezpłatnie Nowy Testament, literaturę chrześcijańską oraz kasety z nagraniami.

Prosimy o dołączenie następujących informacji o sobie

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Stowarzyszenie
Chrześcijańskie „Impuls” Trans World Radio Polska w celach związanych z korespondencją

Imię i nazwisko:..... nr telefonu:.....

Kod pocztowy..... Miasto:..... Adres:.....

Kraj:.....

List od słuchacza z Polski północnej

Dziękuję za list. Rozumiem, że nie wysyłacie całych Biblii. Proszę o informację, co ile wychodzi „Wędrowka przez Biblię”? Proszę wysłać mi może jednorazowo ze trzy nawet starsze wydania, bo bardzo lubię czytać literaturę chrześcijańską. Jestem osobą całkowicie nawrócona i wierzącą. Czy mogę z Wami rozmawiać o Piśmie Świętym? Mam wiele pytań... Pozdrawiam.

Listy od słuchaczy z Polski centralnej

Witam Was! Jak ja się cieszę z Waszego listu. Tak długo go wyczekiwałem. Ostatnio byłem chory. Powiem Wam, że więzienie często nie zapewnia dobrych leków. Często leczą nas „medycyną ludową”, np. kazali nam płukać gardło wodą z solą. Myślę ostatnio dużo nad pewnymi rzeczami. Nie mogę znaleźć na nie odpowiedzi. Chyba tak już jest, że nie na wszystko dostaniemy odpowiedź. Zapisałem się na dodatkowe zajęcia z własnej woli. Mam teraz 9 godzin matematyki i 7 języka angielskiego. Cieszę się, że mogę się rozwijać. Pozdrawiam Was.

Witam, na wstępie pozdrawiam. Mam 28 lat i przebywam w ZK. Nie miałem przyjemności słuchać Waszego radia, ale trafiła mi w ręce Wasza książka „Codzienny chleb” i tam znalazłem adres do Was. Niestety książka ta nie jest moja i bardzo bym prosił o przesłanie mi jej. Byłbym bardzo wdzięczny. Słucham Boga i jakoś kilka stron, które przeczytałem, dotarło do mnie, poruszyły mnie. Dziękuję, pozdrawiam i mam nadzieję, że niedługo będę mógł słuchać Waszej stacji!

Centralna prawda księgi

Na koniec możemy powiedzieć, że w Księdze Izajasza, podobnie jak w Nowym Testamencie, centralną postacią jest Pan Jezus Chrystus. Księga Izajasza zwana jest piątą Ewangelią, a sam Izajasz piątym Ewangelistą.

Postać Mesjasza – Zbawiciela ukazana jest w Księdze Izajasza w wyraźnych, jasnych obrazach. Izajasz zapowiada jego narodzenie się z dziewicy, jego życie i śmierć, zmartwychwstanie i drugie przyjście.

Listy od słuchaczy z Polski północnej

Dziękuję Wam za list. Muszę się przyznać, że będąc na wolności nigdy nie miałem czasu dla rodziny. Ciągłe pracowałem. Teraz głoszę Ewangelię tutaj 8 osobom. Rozumiem, że nie zawsze macie czas, żeby odpisać. Cieszę się, że wszyscy wypełniamy wolę Bożą w swoim życiu. Widzę wyrazie Bożą miłość w swoim życiu. Mam problem z płucami – potrzebuję przeszczepu – na razie nie jest to możliwe. Ale oddaję to Bogu i wierzę, że będzie dobrze. Pozdrawiam Was bardzo serdecznie i niech pokój Boży będzie z Wami.

Dziękuję za list i za paczkę higieniczną. Wszystko, co było na kartce, otrzymałam. Przesłałam też swojemu synkowi. Dziękuję Wam za wsparcie. Mam całkiem dobre oceny w szkole. Zostało mi tylko kilka zaliczeń. Na zajęciach teatralnych gramy spektakl – występuję jako małpka. Chodzę też na zajęcia sportowe: siatkówkę, koszykówkę. Czas jakoś leci. Grzeczna jestem, otrzymuję nagrody i mam nadzieję, że niedługo dostanę pracę. Czekam na termin sprawy o synka, to już końcówka. Cieszę się, bo 7 lat walczyłam o niego. Bóg mnie wysłuchał. Pozdrawiam was!

Listy do Tesaloniczan

Czas napisania Listów

Pierwszy List do Tesaloniczan jest najstarszym znanym nam pismem apostoła Pawła i w ogóle pierwszym pismem Nowego Testamentu. List ten powstał w czasie drugiej podróży misyjnej Pawła w roku 50 lub 51. Drugi List do Tesaloniczan apostoł napisał nieco później, ale prawdopodobnie jeszcze w tym samym 51 roku. Listy do Tesaloniczan zostały więc napisane przed spisaniem Ewangelii i reszty pism Nowego Testamentu. Studiując ich treść, będziemy zapoznawać się z najwcześniejszą literaturą chrześcijańską.

Okoliczności powstania Listów

Tesalonika była rzymską kolonią, stolicą rzymskiej prowincji Macedonii. Obecnie miasto to nosi nazwę Saloniki. Leży ok. 80 km na północ od Aten. W czasach apostoła Pawła Tesalonika była wielkim miastem, metropolią o strategicznym znaczeniu dla regionu Macedonii i Achai, czyli dla terytorium mniej więcej współczesnej Grecji. Według słów Cycerona Tesalonika leżała „w samym łonie rzymskiego imperium”. Położona u wybrzeży Morza Egejskiego, usytuowana przy słynnej rzymskiej drodze Via Egnatia łączącej Rzym z Konstantynopolem, miała wielkie znaczenie jako centrum polityczne, handlowe i kulturalne. W czasach apostoła Pawła Tesalonika posiadała status wolnego miasta, miała swój samorząd i swoje własne sądy. Liczba jej mieszkańców wynosiła ok. dwustu tysięcy, należała więc ona do największych miast tamtych czasów.

Apostoł Paweł, wyruszając w drugą podróż misyjną, zabrał ze sobą Sylasa, a potem w czasie wędrówki także Tymoteusza i Łukasza. Do Tesaloniki dotarł ok. roku 50. Nauczał tam w synagogach. Niektórzy Żydzi, a także wielu pogan przyjęło głoszoną przez

niego Ewangelię. Wkrótce jednak przeciwnicy Pawła wznieśli w mieście rozruchy i apostoł musiał opuścić Tesalonikę. W dalszym ciągu wywierał jednak wpływ na powstałą tam wspólnotę za pośrednictwem swoich posłańców i poprzez listy.

Z Tesaloniki Paweł udał się do Berei, gdzie jednak nie przebywał długo, atakowany podobnie jak w Tesalonice przez przeciwników Ewangelii. Apostoł pozostawił w Berei Sylasa i Tymoteusza, a następnie udał się do Aten.

Później Paweł powędrował do Koryntu i prawdopodobnie tam spotkał się z Tymoteuszem i Sylasem, którzy zdali mu relację z tego, co dzieje się w Tesalonice. Aby pomóc młodej wspólnocie w rozwiązaniu jej problemów, Paweł postanowił pilnie wysłać do Tesaloniki list. Niedługo potem apostoł napisał drugi list do Tesaloniczan.

Powodem napisania listów były głównie niepokojące wieści dotyczące błędnego interpretowania nauki apostoła na temat powtórnego przyjścia Chrystusa. Niektórzy chrześcijanie z Tesaloniki uważali, że skoro przyjście Chrystusa jest bliskie, nie trzeba już robić nic innego, tylko czekać... To powodowało, że pogrążali się w beczynności i marzycielstwie. Apostoł natychmiast zareagował na tak błędne poglądy Tesaloniczan. Napisał listy, w których wyjaśnił, że czujność w oczekiwaniu na powrót Chrystusa nie oznacza życia w atmosferze próżności, apatii czy hysterii.

Główne przesłanie Listów

Apostoł Paweł naucza w Listach do Tesaloniczan, że drugie przyjście Chrystusa nie jest czymś, czego człowiek wierzący miałby się obawiać. Wręcz przeciwnie, nadzieja rychłego powrotu Pana ma mobilizować chrześcijanina do radosnego i wytrwałego dzielenia się Ewangelią z bliźnimi. Perspektywa nadejścia Chrystusa nie może też powodować beczynności wierzących, ale powinna pobu-

dzać ich do ciągłego duchowego rozwoju, do twórczego działania, które ma trwać aż do pochycenia Kościoła.

Apostoł zapewnia, że każdy wierzący, każdy członek Kościoła Jezusa Chrystusa, niezależnie od tego, czy w czasie powrotu Pana będzie jeszcze wśród żywych, czy od lat będzie należał do zmarłych, weźmie udział w pochyceniu (paruzji) Kościoła. Paweł wyjaśnia też, że drugie przyjście Chrystusa zostanie poprzedzone występowaniem wielu szczególnych znaków (o tym pisze głównie w drugim liście).

Poza tym Listy do Tesaloniczan zawierają zarys podstawowych prawd ewangelicznych utwierdzających chrześcijan w wierze w Chrystusa jako Zbawiciela i Pana.

Struktura Listów

Pierwszy List do Tesaloniczan podzielić można na pięć zasadniczych tematów:

- 1) Postawa wierzących wobec perspektywy powrotu Chrystusa *r. 1*
- 2) Nagroda dla wierzących w czasie powrotu Chrystusa *r. 2*
- 3) Życie wierzących do chwili powtórnego przyjścia Chrystusa
3, 1–4, 12
- 4) Śmierć wierzących a powtórne przyjście Chrystusa *4, 13–18*
- 5) Działalność wierzących w perspektywie powrotu Chrystusa *r. 5*

Drugi List do Tesaloniczan zawiera trzy główne tematy:

- 1) Prześladowanie (doświadczenie) wierzących *r. 1*
- 2) Historia świata a powtórne przyjście Chrystusa *2, 1–12*
- 3) Praktyczne wskazówki dla oczekujących na powrót Chrystusa:
trwanie w Bożej Prawdzie, kroczenie za Jezusem, praca
2, 13–3, 18e

Księga Jeremiasza

Autor: Jeremiasz, prorok o złamanym sercu

Jeremiasz jest jedną z najbardziej niezwykłych postaci biblijnych. Dowiadujemy się o nim z Pisma Świętego stosunkowo dużo, bo jego proroctwa powiązane były ściśle z jego życiem. Księga Jeremiasza zawiera wiele fragmentów o charakterze autobiograficznym. Oto jakie fakty odnośnie życia proroka poznajemy, studiując Księgę Jeremiasza oraz księgi historyczne Starego Testamentu:

- 1) Pochodził z kapłańskiej rodziny z Anatot, leżącego w ziemi Beniamina, około 9 km od Jerozolimy (Księga Jeremiasza 1, 1).
- 2) Został przez Pana wybrany na proroka zanim się urodził (1, 5).
- 3) Bóg polecił mu rozpocząć służbę prorocką, gdy był jeszcze młodzieńcem (1, 6).
- 4) Otrzymał, w bezpośredni sposób, poselstwo od samego Pana (1, 9–10).
- 5) Jego działalność rozpoczęła się za panowania króla Jozjasza (1, 2), potem był jednym z uczestników jego pogrzebu, ułożył tren żałobny (II Księga Kronik 35, 25).
- 6) Nie założył rodziny ze względu na ciężkie czasy, w jakich żył. Pan polecił mu: „Nie weźmiesz sobie żony i nie będziesz miał na tym miejscu ani synów, ani córek...” (16, 2).
- 7) Nie przyjęto jego przesłania. Odrzucony przez swoich rodaków, znienawidzony był prześladowany, oczerniany, oskarżany o zdradę, chłostany, bity, więziony (11, 18–21; 12, 6; 18, 18; 20, 1–3; 37, 11–16).
- 8) Poselstwo, które przekazywał swemu narodowi w imieniu Pana, złamało jego własne serce (8, 18–21).
- 9) Chciał zrezygnować, był gotów zakończyć działalność prorocką, ale Bóg mu na to nie pozwolił (20, 7–9).

10) Był świadkiem upadku Jerozolimy i uprowadzenia ludu judzkiego do niewoli babilońskiej. Dowódca wojsk babilońskich pozwolił mu pozostać z resztą ubogich rodaków w ziemi judzkiej (39, 10–14), a gdy ci postanowili pójść do Egiptu, Jeremiasz w imieniu Pana ostrzegął ich i próbował odwieść od tego zamiaru (42, 15–22). Nie usłuchano go jednak i zmuszono do emigracji, razem z nimi, do Egiptu (43, 1–7). Tam prorok działał jeszcze przez jakiś czas, nadal odtrącany i poniżany. Zgodnie z tradycyjnym przekazem zginął tragicznie, uśmiercony przez swoich rodaków.

Tak więc prorok, urodzony w małej wiosce Anatot, 9 km na północ od Jerozolimy, zmarł, prawdopodobnie w wieku ponad 60 lat w Egipcie. Jeden z przekazów podaje, że został ukamienowany, inny – że zginął w jeszcze większych męczarniach, przetrźnięty piłą. W 11 rozdz. Listu do Hebrajczyków, poświęconym bohaterom wiary, czytamy: „...doznawali szyderstw i biczowania, więzów i więzienia, byli kamienowani, paleni, przerynani piłą, zabijani mieczem (36–37). Studiując Pismo Święte, można zidentyfikować męczenników, którzy przeszli przez wszystkie prześladowania wymienione przez autora Listu do Hebrajczyków, za wyjątkiem jednego rodzaju tortur; nie można znaleźć nikogo, kto byłby przerynany piłą. Źródła tradycyjne, pozabiblijne, podają, że w Egipcie, gdzie zawleczono Jeremiasza siłą, został on w końcu wsadzony do wydrążonej kłody drewna i wraz z nią przepiłowany. Być może, że echo tej właśnie tragedii znajdujemy w wypowiedzi autora Listu do Hebrajczyków.

Jeremiasza zwie się „płaczącym prorokiem” lub „prorokiem o złamanym sercu”. Określenia te nie mają pejoratywnego znaczenia, mówią o wrażliwości Jeremiasza i o jego wielkim poczuciu odpowiedzialności za duchowy i moralny stan ludu Bożego. Bóg przekazał Jeremiaszowi bardzo trudne poselstwo o upadku Jerozolimy, o upokorzeniu i niewoli całego narodu żydowskiego. Moglibyśmy się spodziewać, że do wypełnienia tak trudnej misji Bóg wybie-

rze kogoś silnego, twardego, bezkompromisowego, tymczasem Bóg powołał na swego sługę Jeremiasza, człowieka bardzo wrażliwego, człowieka o drżącym głosie i oczach wypełnionych łzami.

Poselstwo Księgi

Jeremiasz był wielkim mężem Bożym, wiernym sługą Pana. Zadanie, które Bóg mu zlecił, było niezmiernie trudne. Prorok był świadkiem stopniowego upadku swego narodu i wiedział, że Bóg postanowił rozprawić się z nieposłuszeństwem jego rodaków. Jeremiasz przekazywał słowa Pana, słowa ostrzeżenia przed całkowitą klęską i niewolą narodu. Dziesięć północnych plemion Izraela już znalazło się w niewoli asyryjskiej, a dwa następne, południowe, zamiast wyciągnąć wnioski z upadku Królestwa Północnego, trwały nadal w nieposłuszeństwie względem Pana i brnęły coraz dalej w niemoralność i bałwochwalstwo. Zrozpaczony prorok obserwował swych rodaków zmierzających wprost ku katastrofie.

Dr Moorehead tak opisał sytuację, w jakiej znalazł się Jeremiasz: „Przyszło mu prorokować w czasie, kiedy wszystko w jego ojczyźnie zmierzało ku końcowemu upadkowi. Ludzie coraz wyraźniej oddalali się od Boga, całkowicie brak było ufności względem Pana, lekceważono Prawo Boże, postępował upadek etyczny, upadek moralności. W życiu politycznym elity rządzące popełniały wiele błędów, lekkomyślnie wiążąc się przymierzami z narodami pogańskimi. Narastały podziały pomiędzy licznymi partiami i frakcjami, w otoczeniu kolejnych królów pojawiało się wielu złych doradców. Państwo judzkie zmierzało ku samozagładzie, a przywódcy i lud, zamiast dostrzegać grożącą im klęskę, upewniali się w fałszywym przekonaniu, że nic im nie grozi, gdyż Jerozolima i świątynia są nietykalne ze względu na Bożą ochronę. Jeremiasz toczył heroiczny bój o to, by jego rodacy przejrzeni i upamiętali się, ale odrzucono go, mimo że przemawiał w imieniu żywego Boga”.

Ja i ty żyjemy w czasach podobnych do tamtych. Nasz naród zachowuje pozory pobożności, ale żyje nie „po Bożemu”. Religijność naszego społeczeństwa jest powierzchowna, polega na zachowywaniu form i obrzędów, natomiast brakuje duchowej głębi i moralnej odnowy. Współczesne społeczeństwo żyje w przekonaniu, że dzięki osiągnięciom nauki i techniki ludzkość przezwycięży wszystkie poważniejsze problemy, podczas gdy tak naprawdę zmierzamy ku samodestrukcji: postępuje upadek moralności, pogłębiają się różnice i podziały ekonomiczne, polityczne, narastają napięcia i konflikty, religijność przeradza się w fanatyzm, podczas gdy brak miłości, wrażliwości, pokory. Dzisiaj Bóg został niejako usunięty na margines życia. Ludzie uznający Biblię za Księgę zawierającą Boże Słowo są traktowani jak nawiedzeni. Nie słucha się ich głosu, nie bierze się na poważnie ich wypowiedzi, odrzuca się ich, podobnie jak działo się to z Jeremiaszem.

Jeden z autorów powiedział: „Jeremiasz nie był może takim mocarzem jak Eliasz, nie był takim krasomówcą jak Izajasz ani takim wizjonerem jak Ezechiel, ale jego wrażliwość i przenikliwość w dostrzeganiu problemów swego pokolenia sprawiły, że stał się sumieniem swego narodu i niezwykłym Bożym sługą, dzięki któremu Słowo żywego Boga było zwiastowane społeczeństwu zdegenerowanemu, zakłamanemu i skorumpowanemu”.

Działalność Jeremiasza przypadła na okres panowania kilku ostatnich królów z linii Dawida zasiadających na tronie Królestwa Judzkiego. Prorok rozpoczął swą służbę w trzynastym roku panowania Jozjasza, a działał w Jerozolimie aż do uprowadzenia jej mieszkańców do niewoli babilońskiej, a potem jeszcze wśród pozostałej reszty w ziemi judzkiej i w Egipcie.

Jeremiasz zapowiedział powrót wygnańców z niewoli babilońskiej po siedemdziesięciu latach i przepowiedział, że będzie to pierwszy krok na drodze ku nowemu etapowi historii zbawienia, ku Nowemu Przymierzu, wraz z powszechnym nawróceniem do Boga.

Prorokował: „Oto nadchodzą dni – wyrocznia Pana – kiedy zawrę z domem Izraela nowe przymierze. Nie jak przymierze, które zawarłem z ich przodkami, kiedy ująłem ich za rękę, by wyprowadzić z ziemi egipskiej. (...) Lecz takie będzie przymierze, jakie zawrę z domem Izraela po tych dniach – wyrocznia Pana: Umieszczę swe prawo w głębi ich jestestwa i wypiszę na ich sercu...” (31, 31–34). W prorockiej perspektywie Jeremiasz łączy ten okres z pojawieniem się Mesjasza Króla, Odrosła Dawidowej (30, 9; 33, 15). Jezus Chrystus nawiązał do tego proroctwa w czasie Ostatniej Wieczerzy, wskazując na jego najgłębszy sens; Jezus mówił o nowym przymierzu dokonującym się dzięki przelaniu Jego krwi.

Księga Jeremiasza przedstawia nam bogaty obraz życia proroka. Ukazuje blaski i cienie losu Bożego sługi. Przede wszystkim mówi o przemożnej sile Słowa Bożego, któremu prorok musi się podporządkować, nawet za cenę wielkich wyrzeczeń i cierpienia. Misja prorocka Jeremiasza na pozór nie powiodła się, ale tak naprawdę nadała właściwy kierunek religijności Judejczyków w niewoli, umożliwiła im przetrwanie najcięższych lat i odnowę życia duchowego po powrocie do ojczyzny.

List od słuchacza z Polski południowej

Dziękuję bardzo za przesłany list. Chciałbym Wam przesłać pozdrowienia i życzenia Bożego błogosławieństwa. Jestem dumny, że poznałem i pokochałem Jezusa. Jestem zachwycony Jezusem – jaki jest wspaniały i ile ma miłości do ludzi. Tak musimy brać przykład i miłować się wzajemnie. Po nawróceniu dotarło do mnie, że muszę zmienić swoje życie i zmienić drogę. Chodzę na spotkania chrześcijańskie i głoszę Ewangelię. Jestem dumny z tego, że poznałem Jezusa. Proszę Was, napiszcie coś o sobie. Czekam na list.

Listy do Tymoteusza

Listy do Tymoteusza i List do Tytusa stanowią grupę pism apostołskich zwanych „Listami Pasterskimi”. Mają one charakter duszpasterski. Apostoł Paweł pragnie przekazać Tymoteuszowi i Tytusowi porady oraz pouczenia dotyczące sprawowania opieki nad wspólnotami wczesnego Kościoła.

Chociaż listy te są adresowane do konkretnych osób, mają ogromną wartość dla całego chrześcijaństwa.

Czas napisania Listów

Apostoł Paweł napisał Listy do Tymoteusza najprawdopodobniej pomiędzy 63 a 67 rokiem po Chrystusie. Jak się przypuszcza, został zwolniony z pierwszego uwięzienia w Rzymie ok. roku 63 i przez kilka lat prowadził działalność misyjną, docierając, być może, nawet do Hiszpanii, tak jak to wcześniej planował. Właśnie w tym okresie, pomiędzy 63 a 67 r. n.e., apostoł napisał pierwszy list do Tymoteusza. Paweł pozostawił swojego ucznia Tymoteusza w Efezie, powierzając mu bardzo ważne zadanie opiekowania się tamtejszą wspólnotą. Potem postanowił wysłać swemu najwierniejszemu przyjacielowi – „synowi w wierze” – list, w którym zawarł wiele praktycznych porad, jak sprawować pieczę nad chrześcijańską wspólnotą.

Natomiast drugi list napisał i wysłał Tymoteuszowi z Rzymu, w czasie powtórnego uwięzienia, na krótko przed śmiercią, ok. 67 r. po Chrystusie. Drugi List do Tymoteusza jest ostatnim znanym nam natchnionym pismem apostoła Pawła. Zwany jest z tego powodu testamentem wielkiego „apostoła narodów”.

Okoliczności powstania Listów

Powodem napisania listów do Tymoteusza była troska apostoła o swego ukochanego ucznia i współpracownika oraz o chrześcijańską wspólnotę w Efezie.

Paweł przyprowadził Tymoteusza do wiary w Chrystusa i uważał go za swoje duchowe dziecko, traktował go jak syna. Ojciec Tymoteusza był poganinem, matka Eunice Żydówką. Po nawróceniu Tymoteusz został ochrzczony, najprawdopodobniej przez samego Pawła, gdy przebywał on w rodzinnej miejscowości Tymoteusza, Listrze, podczas pierwszej podróży misyjnej.

W czasie drugiej podróży misyjnej Tymoteusz towarzyszył już Pawłowi i z czasem stał się jednym z najbardziej oddanych apostołowi i sprawie Ewangelii uczniów i współpracowników misyjnych.

Paweł obdarzył Tymoteusza wielkim zaufaniem, pozostawiając go w Efezie z zadaniem opieki nad tamtejszym młodym Kościołem. Apostoł wiedział jednak, że może na niego liczyć. W listach dodaje Tymoteuszowi odwagi, apeluje, by zachował czujność wobec niebezpieczeństw grożących wierze, stanowczo dbał o czystość nauczania oraz stały duchowy rozwój wspólnoty.

Treść Listów

W Listach do Tymoteusza apostoł Paweł porusza dwa ważne zagadnienia: kwestię wiary, credo Kościoła i sprawę funkcjonowania, życia oraz działania Kościoła. Pisze o istotnych kwestiach wewnątrzkościelnych, takich jak dbanie o czystość wiary w chrześcijańskiej wspólnocie, zachowanie porządku, dyscypliny, kształtowanie właściwych relacji wewnątrz wspólnoty... Porusza także ważne sprawy dotyczące świadczania o Chrystusie na zewnątrz Kościoła, niesienia pomocy, okazywania miłości bliźnim,

praktykowania dobrych uczynków. Oczywiście, jest też w Listach do Tymoteusza wiele cennych uwag duszpastersko-praktycznych.

Pierwszy List do Tymoteusza możemy podzielić na pięć zasadniczych tematów:

- 1) Wiara (credo) Kościoła *r. 1*
- 2) Społeczna modlitwa, zachowanie się mężczyzn i kobiet w czasie modlitwy *r. 2*
- 3) Przełożeni wspólnoty, organizacja Kościoła *r. 3*
- 4) Błędna nauka w Kościele i jak jej przeciwdziałać *r. 4*
- 5) Obowiązki osób odpowiedzialnych za stan Kościoła *r. 5 i 6*

W Drugim Liście do Tymoteusza wyróżnia się następujące tematy:

- 1) Potrzeba męstwa w głoszeniu ewangelii *r. 1*
- 2) Aktywność i trud w służbie Chrystusowi *r. 2*
– obraz
a) syna, b) żołnierza, c) atlety, d) rolnika,
e) pracownika, f) naczynia, g) sługi
- 3) Odstępstwo Kościoła a autorytet Pisma Świętego *r. 3*
- 4) Potrzeba całkowitego oddania Chrystusowi *r. 4*

List od słuchacza z Polski centralnej

Witam, na wstępie pozdrawiam. Mam 28 lat i przebywam w ZK. Nie miałem przyjemności słuchać Waszego radia, ale trafiła mi w ręce Wasza książka „Codzienny chleb” i tam znalazłem adres do Was. Niestety książka ta nie jest moja i bardzo bym prosił o przesłanie mi jej. Byłbym bardzo wdzięczny. Słucham Boga i jakoś kilka stron, które przeczytałem, dotarło do mnie, poruszyły mnie. Dziękuję, pozdrawiam i mam nadzieję, że niedługo będę mógł słuchać Waszej stacji!

	7:45 - 8:00 Fale krótki: 49 m (5910 kHz) oraz 9:00 - 9:15 oraz 41 m (7320 kHz)	21:00 - 21:30 Fale średnie 215 m (1395 kHz)
Pn	Droga do Boga Józefa Brandysa program produkowany w studio w Londynie	Wędrownica przez Biblię pasjonująca podróż przez Pismo Święte z Markiem Cieślarem Anetą i Marcinem Dulębami
Wt	Przyjaciele program „Po prostu” redakcji Centrum Misji i Ewangelizacji	Wędrownica przez Biblię
Śr	Żywa wiara problemy biblijne, program Ryszarda Tyśnickiego, Henryka Dominika, Agaty Kołaczyk, Mikołaja Papatoliosa i innych	Wędrownica przez Biblię
Cz	Żywa wiara	Wędrownica przez Biblię
Pt	Żywa wiara	Wędrownica przez Biblię
So		Żywa wiara tylko 21:00-21:15 problemy biblijne, program Ryszarda Tyśnickiego, Henryka Dominika, Agaty Kołaczyk, Mikołaja Papatoliosa i innych
N		Sedno problemy wg „In Touch” Charlesa Stanleya

Naszych programów mogą Państwo słuchać w internecie w systemie Real Audio pod adresem: <http://www.twr.osw.pl/>

Codziennie o dowolnej porze pod adresem: <http://www.ttb.org/ttbpol.ram> dostępna jest „Wędrownica przez Biblię”.

Życzmy dobrego odbioru!

PAŹDZIERNIK	LISTOPAD
<i>List do Kolosan</i> 22.10.2015 Wstęp 23.10.2015 1:1-12 26.10.2015 1:9-17 27.10.2015 1:15-20 28.10.2015 1:21-2: 5 29.10.2015 2:4-10 30.10.2015 2:11-23	<i>Księga Izajasza</i> 20.11.2015 10:1-11:2 23.11.2015 11:2-12:6 24.11.2015 13:1-14:14 25.11.2015 14:15-15:9 26.11.2015 16:1-19:1 27.11.2015 19:2-20:6 30.11.2015 21:1-22:5
LISTOPAD	GRUDZIEŃ
<i>List do Kolosan</i> 02.11.2015 3:1-8 03.11.2015 3:9-17 04.11.2015 3:18-4: 1 05.11.2015 4:2-18 <i>Księga Izajasza</i> 06.11.2015 Wstęp 09.11.2015 1:1-13 10.11.2015 1:14-2:4 11.11.2015 2:5-3:11 12.11.2015 3:12-4:6 13.11.2015 5:1-24 16.11.2015 5:25-6:13 17.11.2015 7:1-25 18.11.2015 8:1-23 19.11.2015 9:1-20	<i>Księga Izajasza</i> 01.12.2015 22:6-23:2 02.12.2015 23:3-24:16 03.12.2015 24:16-25:12 04.12.2015 26:1-27:13 07.12.2015 28:1-29:8 08.12.2015 29:8-31:9 09.12.2015 32-33 10.12.2015 34-35 11.12.2015 46-37 14.12.2015 38-39 15.12.2015 40 16.12.2015 41-42 17.12.2015 43-44 18.12.2015 45-46 21.12.2015 47-48 22.12.2015 49:1-50:3

GRUDZIEŃ	STYCZEŃ
<i>Księga Izajasza</i>	<i>1 List do Tesaloniczan</i>
23.12.2015 50:4-51:23	21.01.2016 5:1-11
24.12.2015 52:1-53:1	22.01.2016 5:12-28
25.12.2015 53:1-7	<i>2 List do Tesaloniczan</i>
28.12.2015 53:5-54:17	25.01.2016 1:1-12
29.12.2015 55:1-13	26.01.2016 2:1-17
30.12.2015 56:1-57:13	27.01.2016 3:1-18
31.12.2015 57:14-58:14	<i>Księga Jeremiasza</i>
STYCZEŃ	28.01.2016 1:1-3
<i>Księga Izajasza</i>	29.01.2016 1:4-19
01.01.2016 59:1-60:22	LUTY
04.01.2016 61:1-62:12	<i>Księga Jeremiasza</i>
05.01.2016 63:1-19	01.02.2016 2:1-37
06.01.2016 64:1-65:2	02.02.2016 3:1-25
07.01.2016 65:3-66:24	03.02.2016 4:1-6:30
<i>1 List do Tesaloniczan</i>	04.02.2016 7:1-8:23
08.01.2016 Wstęp	05.02.2016 9:1-11:23
11.01.2016 1:1-5	08.02.2016 12-24
12.01.2016 1:6-10	09.02.2016 15-17
13.01.2016 2:1-6	10.02.2016 18-19
14.01.2016 2:7-14	11.02.2016 20-22
15.01.2016 2:15-3:5	12.02.2016 23-25
18.01.2016 3:6-13	15.02.2016 26-28
19.01.2016 4:1-12	16.02.2016 29-30
20.01.2016 4:13-18	17.02.2016 31-32

LUTY	MARZEC
<i>Księga Jeremiasza</i> 18.02.2016 33-36 19.02.2016 37-39 22.02.2016 40-44 23.02.2016 45-48 24.02.2016 49-52 <i>Treny</i> 25.02.2016 1:1-12 26.02.2016 1:12-3:4 29.02.2016 3:4-5:22	<i>1 List do Tymoteusza</i> 11.03.2016 3:8-15 14.03.2016 3:16-4:10 15.03.2016 4:11-16 16.03.2016 5:1-10 17.03.2016 5:9-23 18.03.2016 5:24-6:5 21.03.2016 6:6-21 <i>2 List do Tymoteusza</i> 22.03.2016 1:1-11 23.03.2016 1:12-2:2 24.03.2016 2:3-10 25.03.2016 2:11-19 28.03.2016 2:20-3:2 29.03.2016 3:3-7 30.03.2016 3:8-17 31.03.2016 4:1-6
MARZEC	KWIECIEŃ
<i>1 List do Tymoteusza</i> 01.03.2016 Wstęp 02.03.2016 1:1-4 03.03.2016 1:5-10 04.03.2016 1:8-14 07.03.2016 1:14-20 08.03.2016 1:20-2:7 09.03.2016 2:7-15 10.03.2016 3:1-7	
Nasz adres: „Impuls” TWR ul. Kłodnicka 2 PL-54-217 Wrocław Tel: 601 400 892 Fax: 71/351 39 73 e-mail: itwrp@gmx.net e-mail: itwrp@poczta.onet.pl Konto: PKO BP IV Oddział Wrocław 05 1020 5242 0000 2702 0020 4313 Impuls Polska Redakcja kwartalnika Marek Cieślak	